

POSTANOWIENIE

Dnia 5 grudnia 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jerzy Kuźniar (przewodniczący)

SSN Zbigniew Myszka

SSN Małgorzata Wrębiakowska-Marzec (sprawozdawca)

w sprawie z wniosku P. K.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w W.

o podleganie ustawodawstwu polskiemu w zakresie ubezpieczeń społecznych,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń

Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 5 grudnia 2017 r.,

zażalenia wnioskodawcy na wyrok Sądu Apelacyjnego w (...)

z dnia 10 lipca 2017 r., sygn. akt III AUa (...),

oddala zażalenie.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 25 listopada 2016 r. Sąd Apelacyjny w (...) oddalił apelację P. K. od wyroku Sądu Okręgowego w W. z dnia 29 marca 2016 r. o ustalenie właściwego ustawodawstwa.

W dniu 25 maja 2017 r. wnioskodawca złożył wniosek o doręczenie odpisu wyroku wraz z uzasadnieniem wraz z wnioskiem o przywrócenie terminu do dokonania tej czynności procesowej, wskazując, że nie wiedział o terminie rozprawy, po której zapadł wyrok Sądu odwoławczego, o czym dowiedział się dopiero z pisma organu rentowego, doręzonego mu w dniu 19 maja 2017 r.

Postanowieniem z dnia 10 lipca 2017 r. Sąd Apelacyjny w (...) oddalił wniosek o przywrócenie terminu (pkt I) oraz odrzucił wniosek o sporządzenie uzasadnienia i doręczenie odpisu wyroku z uzasadnieniem (pkt II).

W ocenie Sądu drugiej instancji, wnioskodawca nie wykazał stosownie do art. 168 § 1 w związku z art. 391 § 1 k.p.c., aby nie z własnej winy uchybił tygodniowemu terminowi do złożenia wniosku o doręczenie wyroku wraz z uzasadnieniem, określonego w art. 328 § 1 k.p.c., który upłynął w dniu 2 grudnia 2017 r. Z akt sprawy jednoznacznie bowiem wynika, że w dniu 3 listopada 2016 r. wnioskodawca osobiście odebrał zawiadomienie o terminie rozprawy poprzedzającej wydanie wyroku. Okoliczność, że strona nie stawiała się na termin rozprawy, o której była prawidłowo poinformowana i nie zainteresowała się treścią wyroku, który zapadł w tym dniu po zamknięciu rozprawy, jest wyłącznie zawinionym działaniem strony podjętym na własne ryzyko. W tej sytuacji informacje, które powziął wnioskodawca z pisma organu rentowego z dnia 19 maja 2017 r. są bezprzedmiotowe dla zaistnienia przesłanek warunkujących przywrócenie przedmiotowego terminu. Oddalenie wniosku o przywrócenie terminu powoduje zaś odrzucenie - jako spóźnionego - wniosku o doręczenie wyroku wraz z uzasadnieniem na podstawie art. 391 § 1 w związku z art. 328 § 1 k.p.c.

W zażaleniu na powyższe postanowienie wnioskodawca zaskarżył je w części odrzucającej wniosek (pkt II), wnosząc o objęcie kontrolą - na podstawie art. 380 k.p.c. - rozstrzygnięcia o oddaleniu wniosku o przywrócenie terminu do dokonania czynności procesowej i zarzucając naruszenie: 1) art. 138 § 1 k.p.c. w związku z art. 21 ust. 1-3 rozporządzenia Ministra Administracji i Cyfryzacji z dnia 29 kwietnia 2013 r. w sprawie warunków wykonywania usług powszechnych przez operatora wyznaczonego (Dz. U. z 2013 r., poz. 545) przez jego błędną wykładnię polegającą na przyjęciu, że doszło do doręczenia zawiadomienia o terminie rozprawy wyznaczonej na dzień 25 listopada 2016r. osobiście wnioskodawcy, mimo że do skutecznego doręczenia zawiadomienia nie doszło; 2) art. 233 k.p.c. przez niewłaściwą ocenę zebranego materiału dowodowego i ustalenie, że zasadność wniosku o przywrócenie terminu nie została uprawdopodobniona, a w konsekwencji niezastosowanie art 168 k.p.c.; 3) art. 61 k.c. przez błędne uznanie, że wnioskodawca miał możliwość zapoznania się z treścią korespondencji nadanej do

niego przez Sąd; 4) art. 328 k.p.c. przez niewyjaśnienie i niewskazanie okoliczności związanych z „osobistym” odbiorem przez adresata korespondencji zawierającej zawiadomienie o rozprawie wyznaczonej na dzień 25 listopada 2016 r., co uniemożliwiło merytoryczne odniesienie się do autentyczności i wiarygodności złożonego podpisu na dowodzie doręczenia korespondencji, gdyż brak jest informacji w zakresie charakteru pisma, wyglądu podpisu, znaków szczególnych pisma osoby odbierającej itp., w sytuacji gdy wnioskodawca kwestionuje fakt otrzymania przesyłki.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Zażalenie nie zawiera usprawiedliwionych zarzutów.

Termin do złożenia wniosku o uzasadnienie wyroku rozpoczyna bieg niezależne od tego, czy strona była prawidłowo (skutecznie) zawiadomiona o rozprawie poprzedzającej wydanie wyroku. Okoliczność ta ma natomiast znaczenie w razie badania wniosku o przywrócenie terminu do podjęcia czynności procesowych prowadzących do zaskarżenia wyroku. Kwestię przywrócenia terminu do dokonania takich czynności reguluje art. 168 § 1 k.p.c., zgodnie z którym jeżeli strona nie dokonała w terminie czynności procesowej bez swojej winy, sąd na jej wniosek postanowi przywrócenie terminu. W myśl art. 169 § 2 k.p.c., w piśmie zawierającym wniosek o przywrócenie terminu należy uprawdopodobnić okoliczności uzasadniające wniosek. Zawarty w tym przepisie warunek uprawdopodobnienia okoliczności usprawiedliwiających niedokonanie czynności w terminie stanowi wyraz złagodzenia rygorów dowodowych w odniesieniu do wniosku o przywrócenie terminu do dokonania czynności. W orzecznictwie Sądu Najwyższego przyjmuje się, że ocena czy nastąpiło uprawdopodobnienie, o którym stanowi art. 169 § 2 k.p.c., należy do sądu rozpatrującego wniosek. W tym przedmiocie sąd nie jest związany zawartymi we wniosku twierdzeniami, gdyż istota uprawdopodobnienia sprowadza się do przekonania sądu o przynajmniej prawdopodobieństwie tych faktów, na które powołała się strona wnosząca o przywrócenie terminu, a przekonanie winno opierać się na obiektywnych przesłankach wynikających z zawartych we wniosku twierdzeń. Uprawdopodobnienie jest wyjątkiem od reguły formalnego przeprowadzenia dowodu, działającym na korzyść strony powołującej się na określony fakt, jednakże

nie oznacza to, że przekonanie sądu opierać się może wyłącznie na twierdzeniach strony (por. postanowienia z dnia 9 stycznia 2012 r., II UZ 46/11, LEX nr 1163337 oraz z dnia 20 listopada 2014 r., I PZ 25/14, LEX nr 1565756).

We wniosku o przywrócenie terminu skarżący powołał się na okoliczność, że nie wiedział o terminie rozprawy w dniu 25 listopada 2016 r., poprzedzającej wydanie wyroku. Okoliczność tę Sąd drugiej instancji ocenił jako niewiarygodną wobec stwierdzenia, że w aktach sprawy znajduje się potwierdzenie odbioru zawiadomienia o tej rozprawie osobiście przez skarżącego w dniu 3 listopada 2016 r. Co prawda przedmiotowe potwierdzenie nie zostało przez Sąd szczegółowo opisane, jednak nie podważa to trafności oceny, że skarżący nie uprawdopodobnił w skuteczny sposób wskazywanej przez siebie okoliczności. W zażaleniu skarżący nie czyni bowiem żadnych starań mających wpłynąć na przekonanie o jej prawdziwości, ograniczając się do sugestii, że zawiadomienie o terminie rozprawy mogło zostać doręczone domownikowi lub osobie nieuprawnionej. Tymczasem z potwierdzenia za pośrednictwem systemu teleinformatycznego operatora pocztowego odbioru zawiadomienia o terminie rozprawy w dniu 25 listopada 2016 r. jednoznacznie wynika, że - wbrew sugestiom skarżącego - nie miało miejsca doręczenie zastępcze (art. 138 § 1 k.p.c.), ale nastąpiło doręczenie w sposób określony w art. 139 § 1 k.p.c. Potwierdzenie to zawiera datę nadania przesyłki, datę jej awizowania, datę i godzinę wydania przesyłki adresatowi, imię i nazwisko osoby wydającej, imię i nazwisko odbiorcy (skarżącego) oraz datę odbioru i czytelny podpis odbiorcy (zawierający nazwisko i imię), który odpowiada podpisom składanym przez skarżącego na innych pismach znajdujących się w aktach sprawy. Potwierdzenie dokonania doręczenia skarżącemu zawiadomienia o terminie rozprawy w dniu 25 listopada 2016 r. spełnia zatem wymagania określone w art. 142 § 1 k.p.c. oraz § 13a i § 13b rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 12 października 2010 r. w sprawie szczegółowego trybu i sposobu doręczania pism sądowych w postępowaniu cywilnym (jednolity tekst: Dz. U. z 2015 r., poz. 1222 ze zm.), a skarżący nie podjął jakichkolwiek starań dla obalenia wpływającego z tego domniemania, że pismo sądowe zawierające zawiadomienie o terminie rozprawy w dniu 25 listopada 2016 r. dotarło do jego rąk.

Oznacza to, że Sąd Apelacyjny zasadnie przyjął brak uprawdopodobnienia przez skarżącego, iż uchybił terminowi do złożenia wniosku o sporządzenie uzasadnienia wyroku i doręczenie wyroku z uzasadnieniem bez swojej winy (art. 168 § 1 w związku z art. 169 § 2 k.p.c.). Taki wniosek złożony po upływie przepisane terminu podlegała zaś odrzuceniu (art. 328 § 1 zdanie drugie w związku z art. 391 § 1 k.p.c.).

Z tych przyczyn Sąd Najwyższy postanowił jak w sentencji na podstawie art. 394¹ § 3 w związku z art. 398¹⁴ k.p.c.

r.g.